

Foreldrenettverk

Utarbeidet av Kristine Hasund
Førsteamanuensis, Inst for fremmedsspråk og oversetting,
UiA

Hva er foreldrenettverk?

- En **møteplass for samtale** mellom foreldre som også kan romme **vanskelige ting**
- Foreldrenettverk er et verktøy for å
- styrke og vedlikeholde det sosiale miljøet blant foreldre og elever
- forebygge mobbing og psykososiale vansker

Bakgrunn

- Forskning på konfliktrådsmedling: Hasund, I.K. & Hydle, I. 2007. *Ansikt til ansikt. Diskursanalyse av medling i voldssaker*. Oslo: Cappelen akademisk
- **Viktigste funn:**
- Medling har god effekt, spesielt i alvorlige saker
- Medling gir gode resultater både når det gjelder konfliktarbeid spesielt og psykisk helsearbeid generelt
- **MEN**
- Medling som verktøy er for lite kjent og brukt
- Utbredt skepsis i samfunnet mot medling, spesielt i alvorlige saker
- Det er behov for tidlig innsats på feltet - tidlig i forhold til problemutvikling og tidlig i forhold til alder – **forebygging** er stikkordet!

Etablering av Trygg Læring

- Trygg Læring er en nasjonal, ideell organisasjon for opplæring i konfliktarbeid og forebyggende psykisk helsearbeid inn mot hele utdanningsløpet, fra barnehage til videregående skole.
- **Opplæringsloven §9A – 3:** ”Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremme et godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet.”
- **Barnehageloven §2a:** “Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller”.
- [Trygg Læring: www.trygglaring.no](http://www.trygglaring.no)
- [Konfliktrådet: www.konfliktraadet.no](http://www.konfliktraadet.no)

Forebygge hva?

- Ensomhet/isolasjon
- Utestenging/mobbing
- Psykososiale vansker
- Psykiske lidelser
- Kriminalitet
- Vold
- Rusproblemer

- Ulike problemer, men ganske likt forebyggende arbeid:
- Hvert barn skal føle seg inkludert, sett og hørt gjennom hele oppveksten
- **Barnets nettverk er viktig**

Foreldrenettverk: hvordan?

- Rutine: Foreldrenettverket har fire møter i året
- Om ettermiddagen, foreldrestyrt, men på skolens arena (klasserommet)
- Sitt i sirkel ("urformen" for den gode samtalen): alle kan se hverandre
- En ordstyrer sørger for at alle får anledning til å snakke, bli sett og hørt
- Runde 1:
  - Direkte: Hvordan går det med barnet ditt?
  - Mer indirekte: Er det noe du gjerne vil ta opp?
  - Evt fastsatte temaer (nettvett, skolevei, bursdagsfeiringer)
- Hvis noen sier de ikke har det bra: noe man kan gjøre med det? Runde 2
- Legg merke til hvem som *ikke* er der. Noen som kjenner dem/kan ta kontakt med dem?
- Vi følger regler for god folkeskikk, unngå baksnakking!

Hvem skal være ordstyrer?

- En god ordstyrer er en person som er modig og forsiktig, trygg og glad:
- "Kom og bli med!" men "du behøver ikke si noe hvis du ikke vil".
- Det gjelder å være utholdende og ikke gi opp! 50% frammøte = glasset er halvfullt!
- Sirkelen er en anledning som gjentar seg, en tilbakevendende mulighet.

Hvorfor foreldrenettverk?

- I ekspertenes verden: gjenopplive troen på hverdagskompetansen. Det finnes flere enn vi aner, rett i nærheten, som kan være ressurspersoner for barna. Folk må bare gis anledning til å være det.
- ”Kortreist hjelp”: Det nære og lokale som et uutnyttet potensiale – i tillegg til det spesialiserte og profesjonelle hjelpeapparatet.
- Hjelp og avlaste barnehagen/skolen i arbeidet med risikoutsatte barn, uten å bryte taushetsplikten.
- Rema 1000-modellen for forebygging: ”Det enkleste er ofte det beste”
- Enkelt, ja, men ikke risikofritt! Derfor blir det ikke så enkelt likevel, og derfor trengs det noen med mot i brystet, kunnskap om og erfaring i bruk av metodikken

Bekymringer

Noen vanlige bekymringer folk gjerne har knyttet til foreldrenettverk:

- "Har vi egentlig tid til det?" (Har vi ikke nok foreldretreff? Fritidsaktiviteter?)
- "Tenk om ingen vil komme?" (Nederlag!)
- "Tenk om ingen vil si noe?" (Pinlig!)
- "Tenk om noen forteller om vold i hjemmet?" (Hvem blir sittende med ansvaret? Vi er jo ikke spesialister på vold - hva skal vi si?)
- "Tenk om noen røper for mye?" (Der og da: hvordan gå videre i sirkelen? På sikt: fare for stigmatisering?)
- "Tenk om det blir verre?" (Ukloke foreldre kan si dumme ting/kos med misnøye)
- "Dette er Norge" 1 (slik åpenhet er bare vanlig i sydligere strøk)
- "Dette er Norge" 2 (utlendinger kan bli skremt av den norske åpenheten)

Lurt å ha tenkt igjennom alt dette på forhånd!

Noen erfaringer

- Bekymringene avtar: Med tiden pleier håpet om at det skal gå bra å vinne over frykten for at det skal gå dårlig.
- Mange foreldre ikke uvillige til å snakke, heller ikke uvillige til å hjelpe, når de bare får vite. (Jf forsker Ingrid Lund: Rart hvordan noen "stille jenter" plutselig snakker, når man bare spør!)
- Mulighet for raske tiltak, også (eller spesielt) for de risikoutsatte. Rart hvor lite som skal til noen ganger!
- Kan bryte ned noen ubevisste fordommer ("han er jo ikke god/helt vill/steingal", "foreldrene er jo ikke gode de heller!")
- Viser de etiske dilemmaene ved å ikke involvere foreldre som gruppe, og ved å la ansatte alene ha ansvaret for å vite om alle, uten å kunne si noe
- Konklusjon: Nettverk kan anbefales, men initiativet krever mot i brystet, kunnskap, utholdenhet og ledelsesforankring.